

Vaktherapeutische interventies in de forensische zorg

Vaktherapeutische interventies worden sinds de jaren '50 ingezet in de forensische psychiatrie. Dit onderzoek toont aan welke interventies effectief zijn op verschillende factoren en met een aantal aanbevelingen voor een nieuw onderzoek.

Risicofactoren voor recidive van crimineel gedrag:

Therapieën die effectief blijken op het gebied van psychiatrische symptomen:

Beeldende therapie

Psychomotorische therapie (PMT)

Muziektherapie

PMT Bewegingsgeoriënteerd

Verminderen van angst, depressie en PTSS

Therapieën die effectief blijken op het gebied van crimineel & anti-sociaal gedrag:

PMT Bewegingsgeoriënteerd:
Vermindering boosheid en vijandelijkheid in groepsverband.

Beeldende therapie:
Vermindering woede

Psychomotorische therapie:
Vermindering impulsiviteit, vijandigheid en naar binnen gerichte agressie.

Gecombineerd met:

Gecombineerd met:

Dramatherapie:
Vermindering van agressief gedrag

Danstherapie:
Vermindering van agressief gedrag.

Therapieën die veelbelovend zijn op het gebied van verslaving:

Zowel lichaamsgeoriënteerde PMT - als dramatherapie zijn veelbelovend, maar beide uitgevoerde studies zijn van zwakke kwaliteit en vereisen méér onderzoek.

Beschermingsfactoren voor recidive van crimineel gedrag:

Therapieën die effectief blijken op het gebied van maatschappelijk en relationeel functioneren:

Muziektherapie:
Beter medewerking met de staf, versterkte empathie en betere hechting.

Beeldende therapie:
Beter medewerking met de staf, verbetering van het houden aan regels en betere sociale integratie.

PMT Lichaamsgeoriënteerd:
Verbetering van maatschappelijke en relationele vaardigheden.

Therapieën die effectief blijken op het gebied van psychologisch functioneren:

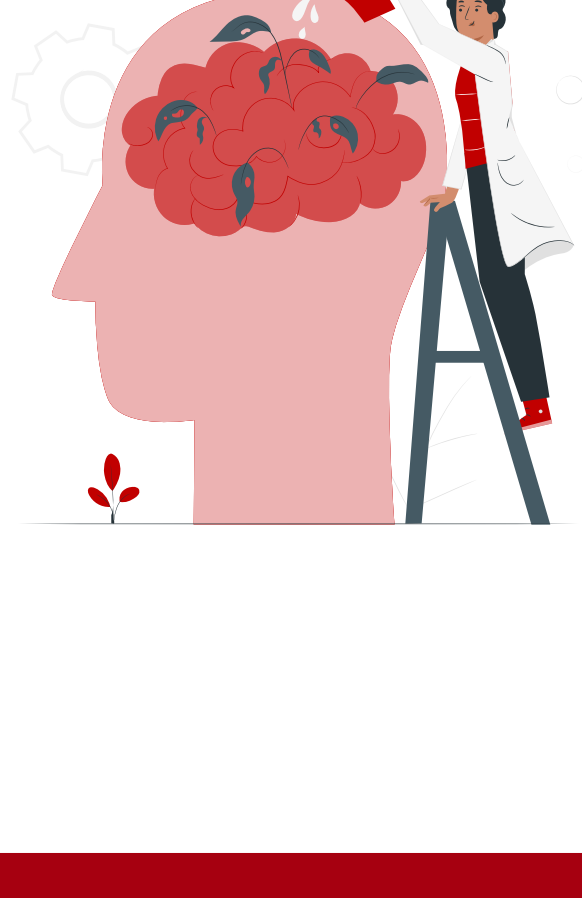
Psychomotorische therapie
Ontwikkeling gezonde gedragspatronen

Danstherapie
Versterken van lichaamsbewustzijn

Dramatherapie
Verbetering motivatie, emotionele regulatie onder stress, welzijn & zelfmanagement

Beeldende therapie
Realiseren van meer interne controle

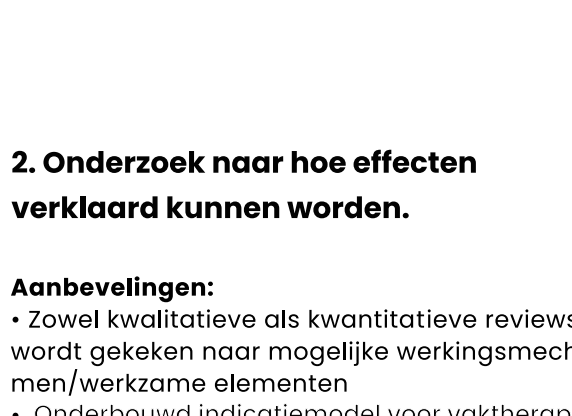
Muziektherapie
Verbetering van cognitieve vaardigheden als aandacht, inzicht & zelfvertrouwen
Coping vaardigheden & stemming verbeteren

Aanbevelingen voor een nieuw onderzoek

1. Verdere ontwikkeling van de effectiviteit van vaktherapeutische interventies in de forensische zorg.

Aanbevelingen:
Nader onderzoek verrichten naar vaktherapeutische interventies:
• Die reeds beschreven zijn/toegepast worden binnen forensische zorg in Nederland.
• Die in eerder internationaal onderzoek effectief bleken maar nog niet in Nederlandse context onderzocht zijn.

2. Onderzoek naar hoe effecten verklaard kunnen worden.

Aanbevelingen:
• Zowel kwalitatieve als kwantitatieve reviews waarbij wordt gekeken naar mogelijke werkingsmechanismen/werkzame elementen
• Onderbouwde indicatiemodel voor vaktherapeutische interventie met ruimte voor gepersoniseerd werken
• Experimenteel toetsen van mechanismen/werkzame elementen

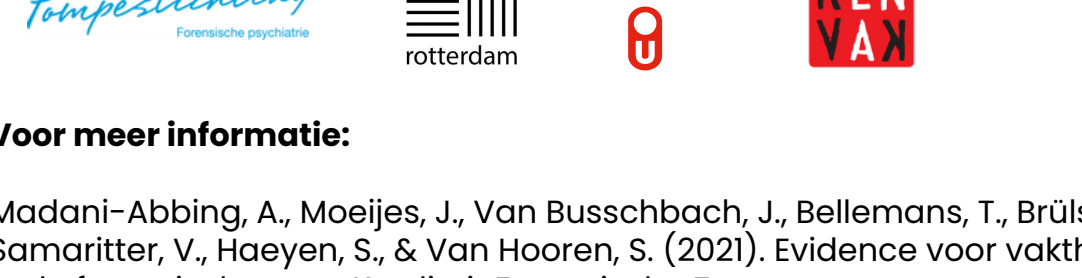

3. Beschrijven van methodiek, doelstellingen en inhoud van vaktherapeutische interventies voor de forensische zorg.

Aanbevelingen:
• Verdere ontwikkeling van onderbouwde beschrijvingen van bestaande werkvormen/interventies expliciet gericht op de risico- en beschermende factoren.
• Implementeren van internationaal effectief gebleken interventies

Instanties:

Voor meer informatie:

Madani-Abbing, A., Moeijes, J., Van Busschbach, J., Bellemans, T., Brùls, V., Samaritter, V., Haeyen, S., & Van Hoorren, S. (2021). Evidence voor vaktherapie in de forensische zorg. Kwaliteit Forensische Zorg.